

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 6/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till revidering av konkurslagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 17 juni 2003 regeringens proposition med förslag till revidering av konkurslagstiftningen (RP 26/2003 rd) till lagutskottet för beredning.

Utlåtanden

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet (GrUU 13/2003 rd) och ekonomiutskottet (EkUU 15/2003 rd) lämnat utlåtande i saken. Utlåtandena ingår som bilaga till betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Liisa Lehtimäki, justitieministeriet
- finanssekreterare Mikko Leinonen, finansministeriet
- äldre regeringssekreterare Jorma Immonen, handels- och industriministeriet
- regeringsråd Raili Hartikka, arbetsministeriet
- hovrättsråd Antti Kuningas, Helsingfors hovrätt
- tingsdomare Elina Haapasalo, Helsingfors tingsrätt
- ansvarig häradsfogde Heikki Mälkki, exekutionsverket i Tammerfors härad
- konkursombudsman Eero Lyytikäinen, konkursombudsmannens byrå
- ordförande, advokat Matti Nenonen, delegationen för konkursärenden
- kriminalöverinspektör Kimmo Markkula, centralkriminalpolisen

- biträdande direktör Timo Niutanen, Skattestyrelsen
- jurist Jari Suurla, Konsumentverket
- chefen för juridiska ärenden Marja Karimeri, Finnvera Abp
- chefsjurist Risto Airikkala, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK r.f.
- advokat Pekka Jaatinen, Finlands Advokatiförbund
- ordförande Timo Mäki, Suomen Perimistomistojen Liitto ry
- jurist Hannu Ijäs, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund r.f.
- avdelningschef Leena Linnainmaa, Centralhandelskammaren
- tingsdomare Mikko Saleva, Tingsrättsdomarna r.f.
- jurist Elli Myllylä, Bankföreningen i Finland
- direktör Rauno Vanhanen, Företagarna i Finland r.f.
- avdelningschef Markku Riikonen, Arbetspensionsförsäkrarna TELA
- professor Erkki Havansi
- projektchef Markku Hirvonen
- forskare, juris kandidat Tuomas Hupli
- ordförande för konkurslagsarbetsgruppen, justitieråd Mikko Könkkölä.

Samband med andra handlingar

Nyligen förelades riksdagen proposition RP 153/2003 rd med förslag till lag om konkurs- och företagsaneringsregistret samt vissa lagar som har samband med den. Både RP 153/2003 rd och den föreliggande propositionen innefattar ett

förslag till ändring av 19 § i handelsregisterlagen. Lagförslagen måste samordnas i riksdagen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås en ny konkurslag. Den nya lagen är en omfattande allmän lag av exekutionsrättslig karaktär. Lagförslaget innehåller bestämmelser om bland annat förutsättningar för att en konkurs ska börja, konkursgäldenärens ställning, olika faser av konkursförfarandet, konkursfordringar, konkursförvaltningen samt om vård och försäljning av den egendom som ingår i konkursboet. Lagen medför inga betydande förändringar i konkursförfarandet eller borgenärernas respektive gäldenärernas ställning. Som alternativ till att en konkurs förfaller föreslår regeringen offentlig utredning, vilket innebär att förvaltningen av konkursboet överförs från bor-

genärerna till en offentlig utredare som utses av konkursombudsmannen.

Förslaget tar hänsyn till de många ändringar som infördes i konkursstadgan på 1990-talet. Till exempel när det gäller villkoren för att en gäldenär får försättas i konkurs motsvarar lagen innehållsligt lagstiftningen i de övriga nordiska länderna.

Till följd av den nya konkurslagen föreslås en del ändringar i flera andra lagar.

Propositionen hänför sig till budgetmotionen för 2004. De föreslagna lagarna avses träda i kraft inom några månader efter att de har antagits och blivit stadfästa.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

En nödvändig översyn

Den gällande konkursstadgan är från 1868 och har således drygt 130 år på nacken. På 1990-talet reviderades visserligen flera större delar av konkursstadgan. Regelverket är inte längre någon sammanhållen lagstiftning. I tidigare sammanhang har lagutskottet flera gånger påpekat att det snabbt behövs en totalöversyn av konkurslagstiftningen.

Propositionen är en välkommen reform. Den har beretts med stor omsorg och mottagandet har överlag varit positivt. Följaktligen tillstyrker utskottet lagförslagen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Målen med lagstiftningen och måluppfyllelsen

Det generella målet med propositionen är att stifta en tydlig och förutsägbar konkurslag. Lagstiftningen ska vara flexibel för att särbehoven hos olika typer av gäldenärer och konkursbon av olika storleksordning ska kunna beaktas på behörigt sätt. Konkursförfarandet förutsätts vara effektivt, generera resultat och medge största möjliga insyn. Lagstiftningen bör säkerställa finans- och försäkringssystemets funktion. Dessutom måste gäldenärernas intressen och rättigheter värnas på behörigt sätt. Utrednings- och övervakningsmöjligheterna i fråga om gäldenärerna och konkursförvaltningen måste förbättras.

Enligt utskottets uppfattning har regeringen lyckats väl med måluppfyllelsen. Konkurslagen är ett tydligt och modernt regelverk. Lagstiftningen innefattar inga större principiella nyheter och den medför inga betydande omställningar i vare sig konkursförfarandet eller borgenärer-

nas respektive gäldenärernas situation. Propositionen innefattar emellertid tre större, omstridda frågor, där åsikterna har gått isär. Bland dem märks:

- Bestämmelserna om borgenärernas beslutanderätt; regeringen har gått in för att bibehålla gällande bestämmelser, vilket innebär att också pantborgenärer får vara med och besluta fullt ut.
- Kvittningsförbudet för kreditinstitut som är en nyhet i lagstiftningen och grundar sig på synen att den nuvarande obegränsade kvittningsrätten ger bankerna en fördel i relation till övriga borgenärer och leder till att de disponibla medlen på gäldenärens konto inte kommer konkursboet till godo.
- Bestämmelserna om förvaltare; bestämmelserna grundar sig på en delreform från 1995.

Med hänvisning till tillgänglig utredning anser utskottet att propositionen bildar ett sammanhållet lagkomplex och att det inte finns någon anledning att ändra på de bärande principerna i förslaget.

Utskottet anser det ändå viktigt att den nya lagstiftningens praktiska tillämpning följs upp. Utskottet är särskilt intresserat av hur förvaltarens nya uppgifter påverkar konkursförfarandet och t.ex. effekterna av det nya systemet enligt vilket boförteckningen styrks av domtolen endast om förvaltaren yrkar det särskilt.

När en konkurs förfaller och offentlig utredning

Enligt den gällande lagstiftningen förordnas en konkurs att förfalla om tillgångarna i konkursboet inte räcker till för konkurskostnaderna och ingen av borgenärerna tar på sig ansvaret för kostnaderna. Enligt propositionen kan en konkurs också förfalla när tillgångarna visserligen skulle räcka till för konkursboets kostnader, men borgenärerna får så liten utdelning ur konkursboet att det inte kan anses rationellt att konkursen fortsätter. Tanken är att konkursbon med små tillgångar i större utsträckning ska utredas och realiserats genom utredningsförfarande. Det

är inte ekonomiskt rationellt att en konkurs fortsätter om det bara är förvaltaren som får utdelning ur konkursboet.

Som alternativ till en konkurs som förfaller införs offentlig utredning där konkursen överförs från borgenärernas förvaltning till en av konkursombudsmannen utsedd offentlig utredare.

Förslaget kommer att leda till att allt fler konkurser förfaller. Utskottet har fått divergerande uppgifter om hur många konkurser som uppskattningsvis kommer att förfalla. Enligt justitieministeriets senaste bedömning kommer det att röra sig om en ökning på ett par hundra fall per år.

Vid utfrågningen av de sakkunniga påpekades det att kontrollen av missbruk i samband med konkurs kan försämrats efter reformen och att den nya lagstiftningen är till fördel för svart ekonomi och ekonomisk brottslighet. Enligt uppgifter till utskottet är bedömningarna överdrivna. Också enligt den nya lagen kommer det vid en konkurs att läggas upp en gäldenärsutredning, varmed avses en utredning om gäldenären och dennes verksamhet före konkursen. Gäldenärsutredningen lämnas alltid till bland andra åklagaren och konkursombudsmannen och utgör underlag för fortsatta utredningar. Om det finns en misstanke om missbruk ska åtgärder vidtas på grundval av gäldenärsutredningen, till exempel specialrevisioner eller andra utredningar, och konkursen måste fortsätta. I fall då det inte finns någonting misstänkt bör det dock noteras att fortsatt konkurs i stället för förfallen konkurs inte är någon garanti för att missbruk inte uppdagas senare.

Propositionen avser inte att huvudregeln ska vara att det ökande antalet konkurser som förfaller utreds genom offentlig utredning. I sådana fall förfaller inte konkursen utan måste i stället utredas på det allmännas bekostnad. Tanken med offentlig utredning är att konkursombudsmannen ska ha en större instrumentuppsättning och fler valmöjligheter särskilt föra att bekämpa grå ekonomi och ekonomisk brottslighet.

Bestämmelserna om konkurs som förfaller är utformade på behörigt sätt och offentlig utred-

ning är ett bra tillskott i lagstiftningen, anser lagutskottet. Utan adekvata resurser är det dock ingen nytta av bestämmelserna om offentlig utredning. I budgetpropositionen för 2004 ingår inget anslag för offentliga utredningar. Utskottet förutsätter att situationen rättas till senast i budgetpropositionen för 2005 och föreslår att riksdagen antar ett uttalande om detta (*Utskottets förslag till uttalande*).

Utredning av fordringar och bestridande av skulder

Under behandlingen i utskottet har det från gäldenärshåll uttryckts en viss oro över att gäldenärerna hamnar i underläge i konkursförandet när de inte känner till sina skuldbelopp och inte alltid får tillgång till skuldebrev i original. Med anledning av detta framhåller utskottet följande.

Ett av syftena med konkurs är att utreda konkursboets tillgångar och skulder. I detta syfte ska förvaltaren upprätta en förteckning över konkursboets tillgångar och skulder. Förteckningen ska ge tillräckliga och specificerade uppgifter om åtminstone gäldenärens egendom när konkursen började och innehålla en uppskattning av resultatet vid en realisering samt av gäldenärens skulder och övriga åtaganden.

Borgenärerna ska i sin tur bevaka sina fordringar genom att lämna en bevakningsskrift till förvaltaren. I bevakningsskriften ska borgenären ange exakta uppgifter om sina fordringar enligt vad som föreskrivs i konkurslagen.

Därefter upprättar förvaltaren ett förslag till utdelningsförteckning, varav det framgår hur tillgångarna i boet ska fördelas mellan borgenärerna. Samtidigt som förvaltaren upprättar förteckningen skall han kontrollera fordringarnas riktighet. Förvaltaren, gäldenären och borgenärerna har rätt att bestrida de yrkade fordringarna. Senast i samband med bestridandet ska borgenären bevisa fordringens riktighet. Domstolen utreder bestridandena och beslutar om dem. Utdelningsförteckningen ska fastställas av domstol. Domstolens beslut kan överklagas och en

fastställd utdelningsförteckning både rättas och ändras.

De föreslagna bestämmelserna ger gäldenären en god rättssäkerhet, anser lagutskottet. I det praktiska livet är det angeläget att förvaltarna är rättvisa i sitt arbete precis som de behöriga bestämmelserna kräver.

Bestridande av offentligrättsliga fordringar

Propositionen lyfter inte särskilt fram bestridande av offentligrättsliga fordringar, framför allt skatteskulder, vid konkurs. Detta har föranlett en viss kritik. På vissa håll har det ansetts att förslaget kränker principen om borgenärernas lika rätt, när enskilda borgenärer inte har rättsliga instrument att bestrida skatteskulder eller andra offentligrättsliga fordringar.

En av de bärande principerna i förslaget är att en borgenär ska bevaka sina fordringar för att få utdelning vid en konkurs. I det hänseendet görs ingen skillnad mellan privaträttsliga och offentligrättsliga fordringar. Gäldenären, förvaltaren och borgenärerna har också rätt att bestrida en borgenärs fordringar om de inte anser kriteriet eller beloppet för fordringen och den yrkade förmånsrätten vara riktiga. En annan viktig princip som också ingår i den gällande lagen är att tvister i fråga om konkursfordringar behandlas i den ordning som de normalt behandlas. Tvister som behandlas av allmän domstol, främst privaträttsliga fordringar, är dock i enlighet med rådande rättspraxis koncentrerade till den domstol som behandlar konkursmålet. Offentligrättsliga fordringar, till exempel skattefordringar och vissa lagstadgade försäkringspremier, fastställs, påförs och överklagas fortfarande enligt samma förfarande och i samma ordning som utanför en konkurs.

När en konkurs börjar överförs förvaltningen av gäldenärens egendom och andra ekonomiska förhållanden på konkursförvaltningen som företräds av förvaltaren. Det ingår i förvaltarens uppgifter att också se till att gäldenärens skatter och andra offentliga avgifter påförs på behörigt sätt. I förekommande fall ska förvaltaren utnyttja de rättsliga medel som den skattskyldige har

om så inte sker. Enligt generella konkursrättsliga principer är det således förvaltaren som för talan vid förvaltningsförfaranden (t.ex. beskattning) och förvaltningsprocesser. Gälldenären har rätt att föra talan parallellt när domstolen är bunden av ett beslut också utanför en konkurs. Däremot tillerkänner lagstiftningen om förvaltningsförfarande och förvaltningsprocess inte enskilda konkursborgenärer rätt att föra talan i ärenden som gäller beskattningen av gälldenären.

Under beredningen av lagstiftningen framkom inget särskilt behov att tillerkänna enskilda borgenärer rätt att föra talan till exempel när det gäller att förordna om och fastställa offentligrättsliga fordringar. Det handlar alltid om fordringar där betalningsskyldigheten och kriterierna för den är fastlagda i lag. Vanligen har betalningsskyldigheten dessutom fastställts av en myndighet. Därmed kan offentligrättsliga fordringsförhållanden inte vara förknippade med den typ av osakligheter som kan förekomma till exempel vid privaträttsliga fordringar.

Regleringen leder inte till några brister i borgenärernas rättssäkerhet eftersom förvaltaren i sitt uppdrag alltid ska handla i alla borgenärs intresse. Därmed avses bland annat att förvaltaren är skyldig att vidta åtgärder om han upptäcker felaktigheter i beslutet om påförande av avgifter.

Ovan nämnda utredningar har emellertid visat att propositionen inte uppmärksammar frågan i tillräcklig omfattning. För att förtydliga bestämmelserna föreslår utskottet en översyn av två paragrafer i detaljmotiveringen nedan.

Rätt att behålla bostad och personlig konkurs

Under behandlingen i utskottet kom det fram att företagare har ett behov av och önskemål om möjligheten att försättas i personlig konkurs och att egen bostad ska omfattas av det skyddade beloppet.

Utskottet påpekar att en gälldenär vid skuldsanering för privatpersoner under vissa förutsättningar har rätt att behålla sin ägarbostad. Inga bestämmelser om rätt att behålla en ägarbostad vid konkurs har tagits in i propositionen ef-

tersom gälldenären kan avvärja en konkursansökan genom att anhålla om skuldsanering. Om konkursgälldenären är ett bolag och företagaren har ställt sin ägarbostad som säkerhet för företagets skulder kan företagaren också i detta fall anhålla om skuldsanering för att få behålla sin ägarbostad. Med avseende på likabehandling av skuldyngda privatpersoner ansågs det i samband med beredningen vara viktigt att gälldenären inte får en särbehandling på grund av att han har försatts i konkurs, särskilt inte positiv särbehandling jämfört med vad läget skulle ha varit om företagsverksamheten hade slutat på något annat sätt.

Enligt konkurslagen ska gälldenärens egendom säljas på ett sätt som ger bästa möjliga pris. Denna principiella bestämmelse avser enligt propositionen att medverka till att bostaden undantas konkursen och säljs till någon som står gälldenären nära.

I enlighet med programmet för regeringen Vanhanen kommer justitieministeriet våren 2004 att utreda möjligheten att införa så kallad personlig konkurs och trygga rätten att behålla egen bostad vid insolvensförfarande. Samtidigt utreds det om det kan bli lättare att befrias från skuldansvar och om en sådan lösning får stor uppslutning. Det är svårt att förutse vilka ekonomiska konsekvenser en sådan reform kan ha och hur långtgående reformer som kan införas med hänsyn till de ekonomiska faktorerna.

Med hänvisning till sina tidigare ställningstaganden och utlåtandet från ekonomiutskottet anser lagutskottet utredningsarbetet nästa vår vara ett angeläget projekt och hoppas på konkreta resultat som underlättar företagarnas situation.

Utbildning

Under behandlingen i utskottet stod det klart att propositionen är så omfattande att inte ens de sakkunniga hade upptäckt alla paragrafer i lagförslaget som kompletterar varandra. Av allt att döma är det också svårt att veta när de generella processbestämmelserna som kompletterar konkurslagen är tillämpliga. Bland annat av denna anledning anser utskottet det nödvändigt att de

som ska tillämpa lagstiftningen och de viktigaste användargrupperna får adekvat och informativ utbildning innan lagen träder i kraft.

Närstående lagstiftning och regelverk

Under behandlingen i utskottet kom det fram att det finns exceptionellt många lagar och regelverk som hänger samman med konkurslagstiftningen, men att deras relation till konkurslagen och behovet av en översyn inte är klarlagda. Av denna anledning framhåller utskottet följande.

Konkurslagen kontra övriga insolvensförfaranden

Den nya konkurslagen har inga hänvisningar till lagen om företagssanering eller lagen om skuldsanering för privatpersoner. Hänvisningar har inte ansetts nödvändiga eftersom principen är att flerfaldiga hänvisningar ska undvikas.

Hur konkursförfarandet ställer sig i förhållande till dessa två förfaranden framgår av lagen om företagssanering och lagen om skuldsanering för privatpersoner. I 96 § 2 mom. i lagen om företagssanering sägs följande om förhållandet mellan överklagande av en anhållan om saneringsförfarande och konkursanhållan: "Om ändring har sökts i ett beslut genom vilket en ansökan om saneringsförfarande har avslagits och gäldenären har försatts i konkurs innan ärendet har avgjorts av fullföljdsdomstolen, skall konkursen förfalla, om saneringsförfarande inleds".

Immateriella rättigheter

Immateriella rättigheter har fått en allt större betydelse för företagen. Därför vore det lämpligt att de konkursrättsliga villkoren visavi immateriella rättigheter ses över.

Propositionen har beretts med hänsyn till att upphovsrätt och rätt till nyttighetsmodeller eller modeller vid en konkurs ska kunna realiseras med större hänsyn till borgenärernas rätt än vad fallet är i dagsläget. Det var dock en kvistig och komplicerad fråga. Följaktligen blev slutresulta-

tet att en reglering av immateriella rättigheter vid konkurser utreds och genomförs i ett fristående projekt senare.

Dödsbon och konkurs

Under behandlingen i utskottet påpekades det också att reglerna för skuldansvar i ärvdabalken bör ses över.

Under riksmötet 2002 behandlade riksdagen en partiell reform av utskökningslagen och antog på förslag av lagutskottet ett uttalande. I uttalandet sägs att riksdagen förutsätter att regeringen under den pågående valperioden lämnar en proposition till riksdagen om hur en fordran vars utskökningsgrund har upphört ska beaktas i ett dödsbo (LaUB 34/2002 rd — RP 216/2001 rd). Enligt uppgifter till utskottet kommer en proposition att föreläggas riksdagen vid årsskiftet.

Handelsbalken

Det har föreslagits att de sista bestämmelserna, 16 kap. 5—9 § och 17 kap. 7 §, i handelsbalken från 1734 ska upphävas formellt i detta sammanhang.

Även om bestämmelserna har förlorat sin betydelse har de samband med andra förfaranden än bara konkurs och har därför inte aktualiserats i detta sammanhang. Justitieministeriet har uppgett att föråldrade bestämmelser av det här slaget kommer att upphävas inom ramen för ett separat projekt.

Förordningen om övervakning av förvaltningen av konkursbon och anvisningar från delegationen för konkursärenden

I samband med behandlingen av konkurspropositionen kom det flera gånger fram att förordningen om övervakning av förvaltning av konkursbon och anvisningarna från delegationen för konkursärenden behöver ses över. De nödvändiga ändringarna har beaktats i beredningsprocessen och kommer att införas innan konkurslagen träder i kraft.

Detaljmotivering

1. Konkursilagen

3 kap. Rättsverkningarna av att en konkurs börjar

2 §. *Godtrosskydd.* Enligt paragrafens 1 och 2 mom. är en förutsättning för godtrosskydd att personen i fråga inte visste eller borde ha vetat om konkursen. Även första meningen i 3 mom. är formulerad på detta sätt. Däremot tycks godtroskravet i andra och tredje meningen i 3 mom. ha inskränkts till att personen i fråga inte visste om saken, med andra ord krävs det inte att han borde ha vetat om saken.

Detta har inte varit avsikten. För att missförstånd inte skall uppstå föreslår utskottet preciseringar i den andra och tredje meningen i 3 mom.

4 kap. Gälldenärens ställning i konkursen

4 §. *Meddelanden och andra försändelser till gälldenären.* Paragrafen innehåller bestämmelser om förvaltarens rätt att omhänderta och öppna meddelanden och andra försändelser till gälldenären.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande påpekat att bestämmelsens ordalydelse är problematisk med tanke på hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden, och därför bör en precisering av bestämmelsens ordalydelse övervägas.

Lagutskottet föreslår att 1 mom. ändras så att begränsningarna av förvaltarens rätt att omhänderta och öppna meddelanden framgår av huvudregeln. Dessutom föreslår utskottet att paragrafens 2 mom. ändras så att det endast gäller postförsändelser som hänför sig till gälldenärens ekonomiska verksamhet eller utredningen av konkursboet.

11 §. *Tvångsmedel mot gälldenären.* Enligt paragrafen kan som tvångsmedel mot gälldenären användas (1) föreläggande av vite, (2) utdömande av vite och (3) påtryckningshäkte i högst sex månader. Primärt ska vite användas som tvångsmedel. Gälldenären kan förordnas att hållas häktad utan att vite föreläggs eller utdöms om det är

uppenbart att gälldenären kommer att tredskas trots vitet, t.ex. när gälldenären efter att ha fått del av konkursansökan lämnar landet eller annars håller sig undan.

Maximitid på påtryckningshäkte. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande särskilt tagit upp frågan om påtryckningshäkte och påpekat att det faktum att frihetsberövande är tillåtet sannolikt är ett relativt effektivt medel att få bukt med en tredskande gälldenär. Utskottet menar därför att det är befogat att ompröva om det är nödvändigt att förlänga den högsta tillåtna tiden för påtryckningshäkte från två till sex månader. En kortare häktningstid än sex månader skulle harmoniera betydligt bättre med de grundläggande fri- och rättigheterna, anser grundlagsutskottet.

Lagutskottet påpekar att tvångsmedel är nödvändiga i ett konkursförfarande eftersom gälldenären kan åstadkomma borgenärerna kännbar skada till exempel genom att hemlighålla eller förstöra egendom eller fördröja att egendomen överläts till konkursboet. Det är viktigt för borgenärerna att konkursförfarandet pågår så kort tid som möjligt och att det får sin utdelning snabbt. Även bekämpningen av den grå ekonomin och den ekonomiska brottsligheten kräver att det vid behov finns effektiva tvångsmedel mot gälldenären.

Enligt gällande lag ska en tredskande gälldenär hållas häktad till dess att han fullgjort sin skyldighet (18 § 1 mom. konkursstadgan). Om gälldenären fortsätter sin tredska sedan han hållits häktad i två månader ska han dömas till fängelse i högst två år för konkursgälldenärstredska. Då konkursstadgan upphävs gäller inite heller bestämmelserna om gälldenärstredska. Även om påtryckningshäkte är begränsat till två månader förlänger förslaget inte häktningstiden så mycket som det påstås i grundlagsutskottets utlåtande, när man beaktar fängelsestraff som döms ut över det.

Också många andra länder tillåter påtryckningshäkte för konkursgälldenärer. Bestämmelser om detta ingår i lagstiftningen i bl.a. Sverige, Norge, Danmark, Tyskland och Österrike. Den föreslagna maximitiden för påtryckningshäkte avviker inte från den som förekommer i de

nämnda länderna. Endast i Sverige är denna tid kortare.

Gäldenärens bidrag krävs om konkursförfarandet ska kunna avslutas snabbt. Tvångsmedel behövs om gäldenären inte är samarbetsvillig. Påtryckningshäkte är inte ett effektivt medel för ett sakligt förfarande om maximitiden är kort. En önskad effekt av att frihetsberövandet kan bli kortvarigt kan vara beräkning från gäldenärens sida. Lagutskottet anser att det inte är motiverat att i detta skede förkorta den föreslagna maximitiden om sex månader, särskilt med beaktande av att ett tredskande vittne med stöd av rättegångsbalken från 1948 kan dömas till påtryckningshäkte i högst sex månader.

Lagutskottet förutsätter med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande att man inom statsrådet dryftar maximitiden för påtryckningshäkte både för tredskande gäldenärer och vittnen samt straffets relation till de grundläggande fri- och rättigheterna.

Att höra gäldenären. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande också noterat bestämmelsen i 3 mom., enligt vilken gäldenären kan föreläggas vite och ett häktningssyrkande behandlas också om gäldenären inte har getts tillfälle att bli hörd. Det krävs dock att frågan är brådskande och att gäldenären inte har kunnat nås. Inte minst vid frihetsberövande är det en mycket viktig garanti för rättssäkerheten att gäldenären ges tillfälle att bli hörd. Avsteg från denna regel får bara göras av tungt vägande skäl. Enligt grundlagsutskottet kan ett sådant tungt vägande skäl i samband med konkursförfarande vara att personen inte kan nås. Däremot är det inte säkert att en brådskande behandling kan betraktas som ett behörigt skäl, särskilt inte i ett häktningssyrende.

Lagutskottet påpekar att hela konkursprocessen är brådskande och att tvångsmedel tillgrips uttryckligen för att ärenden inte ska vara oavgjorda under obestämd tid. Kriteriet om brådskande behandling har således inget självständigt innehåll.

Det andra villkoret i förslaget, dvs. att gäldenären inte kan nås, kan ge intryck av att tröskeln för häktningsbeslut utan att höra gäldenären är synnerligen låg, även om detta inte är avsikten.

Utskottet anser att uttrycket "gäldenären håller sig undan eller är på okänd ort" bättre beskriver att man först försökt få tag på gäldenären hemma, på arbetsplatsen eller något annat ställe där han normalt kunnat påträffas och att det av omständigheterna framgått att gäldenären medvetet försöker undvika att fullgöra sina skyldigheter. Uttrycket inbegriper också den möjligheten att gäldenären kan ha för avsikt att lämna landet eller hålla sig på okänd ort utomlands.

Utskottet föreslår därför att det i 3 mom. som villkor för handläggning av ett häktningssyrkande utan att höra gäldenären ställs att gäldenären håller sig undan eller är på okänd ort. Så formulerad motsvarar bestämmelsen i sak de situationer enligt 1 kap. 15 § 3 mom. i tvångsmedelslagen där den som begärts häktad och som inte är anhållen inte behöver ges tillfälle att bli hörd.

5 kap. Egendom som ingår i konkursboet

7 §. Ägarförbehåll och återtagningsrätt. Enligt denna paragraf gäller bestämmelserna i föregående paragraf (6 §) med vissa förbehåll också lös egendom som egendomens överlåtare har rätt till utifrån ett villkor om ägarförbehåll eller återtagningsrätt.

Skrivningen i paragrafens början har visat sig svårtolkad. Utskottet föreslår en lagteknisk korrigering i paragrafen.

7 kap. Förfarandet i domstol

3 §. Behörig domstol i andra ärenden som gäller konkursen. I paragrafen finns mera detaljerade bestämmelser om de ärenden som ingår i behörigheten för den domstol som har beslutat försätta gäldenären i konkurs.

I paragraftexten beaktas inte att offentlighetsrättsliga fordringar, som skattefordringar och vissa lagfästa försäkringspremiefordringar, fastställs och påförs och att besvär över dem fortfarande behandlas i samma förfarande som utanför konkurs. För att principen ska bli beaktad föreslår utskottet en sådan ändring i 1 mom. 3 punkten att den domstol som är behörig i konkursärenden inte är behörig i ärenden som avgörs i något annat förfarande.

I 2 mom. har upptäckts ett skrivfel i den finska texten. Det påverkar inte den svenska texten.

9 kap. Utredningen av konkursboet och gäldenärens bokföring

2 §. Gäldenärsutredningen. I paragrafen finns bestämmelser om gäldenärsutredningen.

Under behandlingen i utskottet har den iakttagelsen gjorts att bestämmelserna om att sända förteckningen över boets tillgångar och gäldenärsutredningen i lagförslaget skiljer sig från varandra. Det är ändå korrekt att de största borgenärerna får båda dokumenten utan särskild begäran, eftersom de har samband med varandra och ska upprättas inom samma tid. Utskottet föreslår därför att 3 mom. ses över.

I detta sammanhang har flera sakkunniga påpekat att boförteckningen också efter konkursen skall finnas tillgänglig hos någon myndighet. (När det gäller boförteckning ändras situationen så att domstolskontrollen slopas när förvaltaren inte längre behöver tillställa domstolen någon boförteckning.) Utskottet har upplysts om att avsikten är att komplettera förordningen om övervakningen av förvaltningen av konkursbon med bestämmelser om att förvaltarna alltid måste ge in boförteckningen och gäldenärsutredningen till konkursombudsmannen.

12 kap. Konkursfordringar, bevakning och utredning av fordringar

6 §. Bevakningen av en fordran. Enligt paragrafen anses en fordran som har anmälts till domstolen senast på bevakningsdagen ha bevakats i tid.

Utskottet föreslår en precisering i den finska texten. Den påverkar inte den svenska texten.

16 §. Efterbevakning. I paragrafen finns nya bestämmelser om efterbevakning och avgiften för den. Efterbevakningsavgiften avser att säkerställa att bevakningen sker inom utsatt tid. Därför tas avgiften ut, också om borgenären inte får utdelning eller om avgiften är större än utdelningen. Men avgift får inte tas ut om borgenären inte har fått meddelande om bevakningen eller om

det finns ett lagligt hinder för att borgenären har underlåtit att bevaka sin fordran.

Bestämmelserna om underlåtenhet att bevaka fordran är snäva. Det är inte möjligt att låta bli att ta ut avgift även om det finns rimliga orsaker till det som beror av borgenärens förhållanden. Avgiften kan till exempel vara för stor i relation till en privatpersons betalningsförmåga och att få utdelning kan vara särskilt viktigt för hans eller hennes utkomst.

Utskottet föreslår att 1 mom. kompletteras med en bestämmelse om att förvaltaren kan låta bli att ta ut avgiften hos en privatperson.

13 kap. Utdelningsförteckningen och fastställande av förteckningen

Domstolens behörighet att fastställa utdelningsförteckningen. I samband med utfrågningen av sakkunniga lyftes en principiell ändring fram som beror av de föreslagna bestämmelserna i kapitlet: den officiella prövningen av förmåner hör inte längre till domstolen. Därmed måste också ett förmånsrättsyrkande som inte grundar sig på lag godkännas av domstolen när den fastställer utdelningsförteckningen, om förvaltaren vid genomgång av bevakningar inte har upptäckt det olagliga förmånsrättsyrkandet.

I praktiken är det osannolikt att förvaltaren godkänner att en fordran har förmånsrätt också om den inte har det. Nuförtiden finns det bara ett fåtal förmånsrätter och förvaltaren ska i förslaget till utdelningsförteckning anteckna förmånsrätten för fordringar (13 kap. 1 § 1 mom. 1 p.). Därmed kommer saken fram vid bevakningen också när det finns ett betydande antal fordringar. Borgenären får alltså inte förmånsrätt enbart på den grunden att han eller hon yrkat på det i sin bevakningsskrift.

Det är dock skäl att komplettera lagtexten för den händelse att konkursförvaltaren inte alls upptäcker borgenärens förmånsrättsyrkande. Ändringar behövs i 13 kap. 3 och 16 §.

3 §. Yttrande om boförvaltarens bestridanden. Enligt paragrafen får en borgenär vars fordran har bestridits av förvaltaren yttra sig om bestridandet.

Med hänvisning till det som anförts i föregående avsnitt föreslår utskottet att bestämmelsen preciseras så att borgenären får yttra sig fullt ut om sina egna fordringar och om sin bevakning. En tvist om t.ex. en efterbevakningsavgift kan föras till domstol i samband med att ett ärende som gäller utdelningsförteckningen avgörs. Domstolen avgör också sådana bevakningstvister, vilket framgår av 13 kap. 9 § 2 mom.

Ändringen föranleder också en justering av paragrafens rubrik.

9 §. *Godkännande av en fordran.* I 2 mom. föreslås bli föreskrivet bland annat att om en rättegång som gäller en fordran eller något annat förfarande redan har inletts fastställs utdelningen för fordran utifrån det belopp som bestäms i rättegången eller förfarandet.

Utskottet hänvisar till principen om forum för offentlighetsrättsliga fordringar i 7 kap. 3 §. Med anledning av detta föreslår utskottet att 2 mom. ses över genom att där särskilt konstateras att en rättegång redan kan ha anhängiggjorts *vid en allmän domstol eller ärendet vara under behandling i något annat förfarande.*

16 §. *Rättelse och ändring av en fastställd utdelningsförteckning.* Enligt paragrafen kan domstolen på yrkande av förvaltaren eller borgenären i utdelningsförteckningen beakta en fordran som av en orsak som inte beror på borgenären har blivit obeaktad till följd av ett fel eller en försumelse vid behandlingen eller av någon annan sådan orsak.

Utskottet hänvisar till det som sägs tidigare i avsnittet "*Behörig domstol vid fastställande av utdelningsförteckning*" och föreslår att 2 mom. kompletteras med att domstolen i utdelningsförteckningen utöver fordran också kan beakta en förmånsrätt som av en orsak som inte beror på borgenären har blivit obeaktad.

14 kap. Konkursboets förvaltning

5 §. *Boförvaltarens uppgifter.* I paragrafen räknas upp vad boförvaltaren ska göra.

Vid utfrågningen av sakkunniga fördes en sådan åsikt fram att förvaltaren bör kunna få handräckning av polisen för sina uppgifter.

I 40 § i polislagen sägs att polisen kan lämna en privatperson handräckning när detta är nödvändigt för att denne ska kunna utöva sina lagliga rättigheter och rättskränkningen är uppenbar. Villkor för handräckningen är att privatpersonen hindras att utöva sina lagliga rättigheter och det krävs polisbefogenheter för att kunna utöva dem. En privat part av detta slag kan också vara ett konkursbo. I en del speciallagar har för klarhetens skull tagits in bestämmelser om lämnande av handräckning. Utskottet anser det motiverat att konkurslagen kompletteras med en sådan bestämmelse som ett nytt 3 mom.

15 kap. Hur borgenärerna utövar sin beslutanderätt

11 §. *Upphävande eller ändring av borgenärernas beslut.* I 1 mom. finns en hänvisning till 9 §. Hänvisningen bör dock gälla 10 § och följaktligen föreslår utskottet att saken korrigeras.

17 kap. Vård och försäljning av egendom som ingår i konkursboet samt bestämmelser om pantborgenärer

11 §. *En pantborgenärs rätt att realisera pantsatt egendom.* I 3 mom. sägs det att om en borgenär i strid med 1 eller 2 mom. har vidtagit åtgärder för att realisera en pant, kan domstolen på yrkande av konkursboet förbjuda eller avbryta åtgärderna eller, om det är nödvändigt för att trygga boets rättigheter, bestämma om en säkringsåtgärd.

Utskottet har uppmärksamgjorts på att det i fråga om "säkringsåtgärderna" i 3 mom. inte är klart om detta är en hänvisning till bestämmelserna om säkringsåtgärder i rättegångsbalkens 7 kap. och avser t.ex. det i nämnda kapitel föreskrivna kravet för sökanden att ställa säkerhet och s.k. strängt skadeståndsansvar för sökanden.

Enligt utredning till utskottet är avsikten inte att hänvisa till rättegångsbalkens 7 kap. Paragrafen är helt självständig, trots att samma säkringsåtgärder som i rättegångsbalken kan komma i fråga, t.ex. kvarstad. För att det inte ska uppstå

några oklarheter föreslår utskottet en omformulering av bestämmelsen.

19 kap. Konkursboets slutredovisning och utredning i efterhand

4 §. Godkännande av slutredovisningen. Enligt 2 mom. ska boförvaltaren underrätta Rättsregistercentralen om att slutredovisningen har godkänts. Med tanke på framtida behov föreslår utskottet att momentet kompletteras med en bestämmelse om att justitieministeriet kan utfärda närmare bestämmelser om innehållet i meddelandet.

21 kap. Förlikning

3 §. Fastställande av förlikning. Enligt paragrafen ska domstolen på ansökan av gäldenären och under de i lagen föreskrivna förutsättningarna fastställa en förlikning.

Enligt förslaget kan en borgenär tvingas att samtycka till förlikning, om utdelningen blir minst densamma som det han eller hon skulle ha fått genom konkurs. På grund av förlikning kan det trots allt hända att en sådan här borgenärsställning blir sämre när han eller hon inte tillåts kräva in den utestående delen när gäldenären återfått det bättre ekonomiskt. Lagförslaget hindrar inte heller domstolen att fastställa en förlikning där borgenärer som motsätter sig förlikningen får en mindre utdelning än de övriga borgenärerna.

Utskottet menar att utgångspunkten bör vara att borgenärerna likabehandlas också vid förlikning. Därför föreslår utskottet att paragrafen kompletteras med ett nytt 2 mom. om att en förlikning inte kan fastställas om den är oskäligen för de gäldenärer som motsätter sig den.

22 kap. Kungörelser och meddelanden samt konkursregistret

3 §. Kungörelse och meddelanden om konkursbevakning. Paragrafen innehåller procedurbestämmelser för kungörelse och meddelanden om konkursbevakning.

Under behandlingen av ärendet observerade utskottet att det nya kungörelsregister som tas i

bruk i och med revideringen av preskriptionslagstiftningen kräver bestämmelser om hur uppgifter om konkursbevakning fås in i registret när bevakningen inte längre grundar sig på domstolsbeslut. Avsikten är att när boförvaltaren underrättar domstolen om konkursbevakningen (12 kap. 5 § 2 mom.), ska domstolen föra in datumet i sitt informationssystem och därifrån gå uppgiften vidare till registret. Utskottet föreslår att paragrafen kompletteras med ett nytt 4 mom. om detta.

24 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

2 §. Övergångsbestämmelser. Enligt punkt b i 9 mom. tillämpas, med undantag för två paragrafer, bestämmelserna i 17 kap. om vård och försäljning av egendom som ingår i konkursboet och om pantborgenärer även om konkursen har börjat före lagens ikraftträdande, dock så att 7 § 2 mom. inte tillämpas på kostnader som egendomens vård orsakat före lagens ikraftträdande.

Sakkunniga som utskottet hört har framhållit att retroaktiviteten i paragrafen inte är lämplig, eftersom de bestämmelser som ska tillämpas ändras.

Generellt sett utgår propositionen från att den nya lagen ska börja tillämpas i så stor utsträckning också på konkurser som har inletts innan lagen trädde i kraft. Detta är motiverat av den anledningen att boförvaltarna inte ska behöva tillämpa olika förfaranden på konkurser som utreds samtidigt.

Som ovan konstaterats har avsikten också varit att de nya bestämmelserna ska tillämpas på försäljning av egendom när det gäller konkurser som är anhängiga när lagen träder i kraft och där all pantsatt egendom ännu inte realiserats. Detta framgår klart och tydligt av motiven till övergångsbestämmelserna men däremot inte av själva övergångsbestämmelsen. Utskottet föreslår därför att 9 mom. b-punkten ändras så att där hänvisas till hela 7 §. Det innebär att 80 § i den gällande konkursstadgan tillämpas på försäljningskostnader som uppstått innan konkursen började.

13. Lag om ändring av 19 § handelsregisterlagen

Regeringen har nyss sänt till riksdagen en proposition med förslag till lag om konkurs- och företagsrehabiliteringsregistret samt vissa lagar som har samband med den (RP 153/2003 rd). Den nya propositionen innehåller i likhet med den nu aktuella propositionen ett förslag till ändring av 19 § i handelsregisterlagen. Eftersom regeringen föreslår en grundligare översyn av 19 § i den nyare propositionen och när meningen är att lagarna i propositionen ska träda i kraft samtidigt med konkurslagstiftningen, föreslår utskottet att lagförslag 13 förkastas i detta sammanhang.

Förslag till beslut

Med stöd av det som anförs ovan föreslår lagutskottet

att lagförslag 2—12 och 14—18 godkänns utan ändringar,

att lagförslag 13 förkastas,

att lagförslag 1 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

Utskottets ändringsförslag**1.****Konkurslag**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1—6 §
(Som i RP)

2 kap.

Förutsättningarna för att försätta en gäldenär i konkurs

1—5 §
(Som i RP)

3 kap.

Rättsverkningarna av att en konkurs börjar

1 §
(Som i RP)

2 §

Godtrosskydd

(1 och 2 mom. som i RP)

En betalning till gäldenären efter att konkursen har börjat är giltig, utom när betalaren visste eller borde ha vetat att gäldenären inte hade rätt att ta emot betalningen. Om betalningen har skett före kungörelsen om att konkursen har börjat, anses betalaren *ha varit i god tro*, om inte något annat visas. Om betalningen har skett efter kungörelsen, anses betalaren *inte ha varit i god tro*, om inte något annat visas.

3—12 §
(Som i RP)

4 kap.

Gäldenärens ställning i konkursen1—3 §
(Som i RP)

4 §

Meddelanden och andra försändelser till gäldenären

Boförvaltaren har rätt att utan gäldenärens samtycke omhänderta och öppna brevårsändelser och andra meddelanden samt paket till gäldenären *om de hänför sig till gäldenärens ekonomiska verksamhet eller utredningen av konkursboet. (Utesl.)*

På begäran av boförvaltaren skall ett postföretag till boförvaltaren överlämna i 3 § lagen om posttjänster (313/2001) avsedda brevårsändelser och postpaket som är adresserade till gäldenären *och som hänför sig till dennes ekonomiska verksamhet eller till utredningen av konkursboet* eller sända dem till den adress som boförvaltaren anvisar.

5—10 §
(Som i RP)

11 §

Tvångsmedel mot gäldenären

(1 och 2 mom. som i RP)

Gäldenären skall ges tillfälle att bli hörd med anledning av att boförvaltaren har framställt ett yrkande enligt 1 eller 2 mom. Om gäldenären *håller sig undan eller är på okänd ort*, kan ett vite föreläggas och ett häktningsyrkande behandlas även om gäldenären inte har givits tillfälle att bli hörd. Domstolen skall se till att gäldenären genast informeras om vitet på ett ändamålsenligt sätt. En gäldenär som utan laga hinder har uteblivit från handläggningen av ett häktningsyrkande kan förordnas att häktas trots sin utevaro.

(4—6 mom. som i RP)

12 ja 13 §
(Som i RP)

5 kap.

Egendom som ingår i konkursboet1—6 §
(Som i RP)

7 §

Ägarförbehåll och återtagningsrätt

(Utesl.) Vad som bestäms i 6 § gäller med de undantag som nämns nedan i detta kapitel också lös egendom till vilken överlåtaren (*säljaren*) har en rätt som baserar sig på ett ägar- eller återtagningsförbehåll.

(2 mom. som i RP)

8—11 §
(Som i RP)

6 kap.

Kvittning i konkurs1—5 §
(Som i RP)

7 kap.

Förfarandet i domstol1 och 2 §
(Som i RP)

3 §

Behörig domstol i andra ärenden som gäller konkursen

Den domstol som har beslutat försätta gäldenären i konkurs eller till vilken ärendet har överförs är behörig att behandla även sådana i denna lag avsedda ärenden som gäller (1 och 2 punkten som i RP)

3) beloppet av *och* grunden (*utesl.*) för en fordran som har bestridits i konkursen, *om inte fordran fastställs i något annat förfarande, samt ärenden som gäller förmånsrätt.*

(4—8 punkten som i RP)

Om gäldenären ingår i en koncern, kan behandlingen av de ärenden som avses i 1 mom. också efter att konkursen har börjat överföras till en domstol som är behörig att behandla konkursärenden för *andra* gäldenärer inom samma koncern. I det beslut genom vilket ärendet har överförts får ändring inte sökas genom besvär

(3 mom. som i RP)

4—15 §
(Som i RP)

8 kap.

Boförvaltare

1—11 §
(Som i RP)

9 kap.

Utredningen av konkursboet och gäldenärens bokföring

1 §
(Som i RP)

2 §

Gäldenärsutredningen

(1 och 2 mom. som i RP)

Boförvaltaren skall sända gäldenärsutredningen till åklagaren och gäldenären *och* till de *största borgenärerna samt till* de borgenärer som begär att få den. Även förundersökningsmyndigheten skall på begäran få gäldenärsutredningen.

(4 mom. som i RP)

3—5 §
(Som i RP)

10 kap.

När en konkurs förfaller

1—7 §
(Som i RP)

11 kap.

Offentlig utredning

1—6 §
(Som i RP)

12 kap.

Konkursfordringar, bevakning och utredning av fordringar

1—5 §
(Som i RP)

6 §

Bevakningen av en fordran

(Som i RP. Utskottets ändringsförslag påverkar inte den svenska texten)

7—15 §
(Som i RP)

16 §

Efterbevakning

En borgenär kan bevaka sin fordran och framställa tilläggsyrkanden ännu efter bevakningsdagen (*efterbevakning*), om borgenären till konkursboet betalar en avgift vars storlek är en procent av beloppet av den fordran som bevakas eller av tilläggsyrkandet. Avgiften är dock alltid minst 600 och högst 6 000 euro. Om borgenären

inte har informerats om bevakningen eller fordran på grund av laga förfall lämnats obebakad, får avgiften inte tas ut. *Avgiften får inte heller tas ut om gäldenären är en privatperson och det med beaktande av hans eller hennes förhållanden skulle vara oskäligt att ta ut avgiften.*

(2 och 3 mom. som i RP)

17 §
(Som i RP)

13 kap.

Utdelningsförteckningen och fastställande av förteckningen

1 och 2 §
(Som i RP)

3 §

Yttrande om boförvaltarens förslag till utdelningsförteckning

En borgenär får yttra sig om förslaget till utdelningsförteckning till den del den gäller gäldenärens fordran eller bevakning. Yttrandet skall tillställas boförvaltaren inom en av denne utsatt frist som inte får vara längre än en månad efter den dag då förslaget till utdelningsförteckning blev klart.

4—8 §
(Som i RP)

9 §

Godkännande av en fordran

(1 mom. som i RP)

När en borgenärs fordran har bestridits, bestäms borgenärens rätt till utdelning enligt hur bestridandet har avgjorts. Om en rättegång redan har anhängiggjorts vid en allmän domstol eller om ärendet behandlas i något annat förfarande, fastställs utdelningen för denna fordran

på basis av det belopp som bestäms i rättegången eller förfarandet.

10—15 §
(Som i RP)

16 §

Rättelse och ändring av en fastställd utdelningsförteckning

(1 mom. som i RP)

På yrkande av boförvaltaren eller borgenären kan domstolen i utdelningsförteckningen beakta en fordran eller en förmånsrätt som av en orsak som inte beror på borgenären har blivit obeaktad till följd av ett fel eller en försummelse vid behandlingen eller av någon annan sådan orsak. Utdelningsförteckningen kan ändras på motsvarande sätt om borgenären till följd av återvinning har fått behov av att bevaka sin fordran, eller om borgenären av någon annan orsak inte kände till och inte heller borde ha känt till fordran innan utdelningsförteckningen fastställdes.

(3 mom. som i RP)

17 §
(Som i RP)

14 kap.

Konkursboets förvaltning

1—4 §
(Som i RP)

5 §

Boförvaltarens uppgifter

(1 och 2 mom. som i RP)

Boförvaltaren har rätt till handräckning enligt 40 § polislagen (493/1995) för fullgörande av sina uppgifter. (Nytt 3 mom.)

6—14 §
(Som i RP)

<p>15 kap.</p> <p>Hur borgenärerna utövar sin beslutanderätt</p> <p>1—10 § (Som i RP)</p> <p>11 §</p> <p><i>Upphävande eller ändring av borgenärernas beslut</i></p> <p>Domstolen kan på begäran av gäldenären eller en borgenär upphäva eller, om det är möjligt på grund av sakens natur, ändra borgenärernas beslut, om beslutet inte har tillkommit i riktig ordning och bristen eller felet har kunnat inverka på beslutet eller om felet annars kan anses vara betydande eller om beslutet strider mot 10 §. (2 mom. som i RP)</p> <p>12 § (Som i RP)</p> <p>16 kap.</p> <p>Konkursboets bokföring och skulder</p> <p>1—3 § (Som i RP)</p> <p>17 kap.</p> <p>Vård och försäljning av egendom som ingår i konkursboet samt bestämmelser om pantborgenärer</p> <p>1—10 § (Som i RP)</p> <p>11 §</p> <p><i>En pantborgenärs rätt att realisera pantsatt egendom</i></p> <p>(1 och 2 mom. som i RP)</p>	<p>Om en borgenär i strid med 1 eller 2 mom. har vidtagit åtgärder för att realisera en pant, kan domstolen på yrkande av konkursboet förbjuda eller avbryta åtgärderna eller, om det är nödvändigt för att trygga boets rättigheter, bestämma om <i>andra åtgärder</i>. (4 mom. som i RP)</p> <p>12—17 § (Som i RP)</p> <p>18 kap.</p> <p>Betalning av utdelning</p> <p>1—11 § (Som i RP)</p> <p>19 kap.</p> <p>Konkursboets slutredovisning och utredning i efterhand</p> <p>1—3 § (Som i RP)</p> <p>4 §</p> <p><i>Godkännande av slutredovisningen</i></p> <p>(1 mom. som i RP)</p> <p>Boförvaltaren skall underrätta Rättsregistercentralen om att slutredovisningen har godkänts. <i>Justitieministeriet kan utfärda närmare föreskrifter om meddelandets innehåll.</i></p> <p>5—9 § (Som i RP)</p> <p>20 kap.</p> <p>Skadeståndsskyldighet</p> <p>1—5 § (Som i RP)</p>
--	---

Förslag till beslut

LaUB 6/2003 rd — RP 26/2003 rd

21 kap.

Förlikning

1 och 2 §
(Som i RP)

3 §

Fastställande av förlikning

(1 mom. som i RP)

På yrkande av en borgenär som motsätter sig förlikning kan en förlikning dock inte fastställas om den innebär att borgenärerna särbehandlas eller om den annars är oskäligen för borgenärerna. (Nytt 2 mom.)

4 §
(Som i RP)

22 kap.

Kungörelser och meddelanden samt konkursregistret

1 och 2 §
(Som i RP)

3 §

Kungörelse och meddelanden om konkursbevakning

(1—3 mom. som i RP)

Domstolen skall se till att uppgifterna om konkursbevakningen tillställs kungörelseregistret för att föras i det. (Nytt 4 mom.)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att konkursombudsmannens byrå senast i 2005 års

4—7 §
(Som i RP)

23 kap.

Särskilda bestämmelser

1 och 2 §
(Som i RP)

24 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

1 §
(Som i RP)

2 §

Övergångsbestämmelser

(1—8 mom. som i RP)

9. Med undantag för 10 och 12 §, tillämpas bestämmelserna i 17 kap. om vård och försäljning av egendom som ingår i konkursboet och om pantborgenärer även om konkursen har börjat före lagens ikraftträdande. Bestämmelserna tillämpas dock på så sätt att

(a-punkten som i RP)

b. 7 § inte tillämpas på kostnader som egendomens vård orsakat före lagens ikraftträdande, (c- och d-punkterna som i RP)
(10—13 mom. som i RP)

3 §
(Som i RP)

budgetförslag ges de resurser som behövs för att det nya förfarandet med offentlig utredning skall kunna genomföras i praktiken.

LaUB 6/2003 rd — RP 26/2003 rd

Helsingors den 3 december 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tuija Brax /gröna
vordf. Susanna Rahkonen /sd
medl. Esko Ahonen /cent
Reijo Kallio /sd (delvis)
Petri Neittaanmäki /cent
Lauri Oinonen /cent
Heli Paasio /sd
Lyly Rajala /kd

Tero Rönni /sd
Petri Salo /saml
Pertti Salovaara /cent
Minna Sirnö /vänst
Timo Soini /saf
Marja Tiura /saml
Jutta Urpilainen /sd
Jan Vapaavuori /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Kaisa Vuorisalo.